

FOTO: ARTUR ŻYRKOWSKI, KRAKÓW

Katedrála na Wawelu – zde byli korunováni polští králové.

nici), mohutnou mariánskou baziliku, bronzový pomník polského národního básníka Adama Mickiewicze i malý kostel sv. Vojtěcha, jeden z nejstarších kamenných kostelů v Polsku.

Určitě nevynechejte interiér baziliky Panny Marie (Kościół Mariacki), neboť zde spatříte jedno z vrcholných děl evropského gotického umění – dřevěný oltář, dílo Veita Stosse z období 1477 – 1489. Mezi dřevořezbami 13 m vysokého a 11 m širokého oltáře převládají mariánská témata a podle některých pramenů jde o největší dílo svého druhu na světě.

Ulice Grodzka, lemovaná řadou kostelů a dalších historických budov, vás přivede z Rynku na vrch Wawel, vypínající se nad levým břehem řeky Visly. Tento okrsek si vybrali za své sídlo první historičtí vládcové Polska počínaje Mieszkem I. na konci 10. století a dnes tu najdete dvě z nejvýznamnějších budov města: zámek Wawel a přilehlou katedrálu.

Zámek je proslulý krásným renesančním nádvořím, do kterého se otevírají renesanční lodžie, a také klenotnicí ukrývající mj. polské korunovační klenoty. V katedrále na Wawelu je pohřbeno ne méně než 16 polských panovníků a nezůstává jen u pomazaných hlav – najdete tu i náhrobky Tadeusze Kościuszka, Adama Mickiewicze či maršála Jozefa Piłsudského. Nezapomeňte navštívit Zikmundovu kapli při jižní stěně katedrály, považovanou za nejčistší ukázkou renesanční architektury mimo území Itálie.

Druhá nejstarší střeoevropská univerzita

Význam středověkého Krakova dokládá i založení zdejší univerzity v roce 1364, pouhých 16 let po ustavení univerzity v Praze. Stalo se tak za krále Kazimíra III. Velikého a k nejslavnějším studentům krakovské alma mater patřil Mikuláš Koperník. Kde škola v prvních letech sídlila, není jisté, ale od roku 1400 se

univerzitní život v Krakově koncentruje do okrsku v jihozápadní části starého města, kde také dodnes stojí nejdůležitější budovy s univerzitou spjaté. Mezi nimi vyniká Collegium Maius, nádherná ukáзка civilní gotické architektury 15. století. Vnitřní nádvoří budovy je běžně přístupné turistům stejně jako univerzitní muzeum v horním patře objektu.

RAKOUSKO Wachau: na krásném modrém Dunaji

Jen pár desítek kilometrů na jih od česko-rakouské hranice si řeka Dunaj proráží cestu okrajem Českého masivu a vytváří jedno z nejmalebnějších údolí střední Evropy – Wachau. Scenérie strmých straní pokrytých lesy

a vinicemi, které se zvedají od hladiny mohutného toku, by stály za pozornost samy o sobě, ale Wachau nabízí víc.

Území mezi Melkem a Křemžem je totiž obdařené množstvím zajímavých památek, na své si přijdou milovníci dobrého vína, a když přidáme úpravnou malebnost zdejších vesnic a městeček, snadno pochopíme, proč je tato oblast od roku 2000 na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.

Středověká krajina mezi vinicemi a opevněnými kostely

Wachau je unikátní ukázkou harmonické krajiny, která si z velké míry zachovala svůj charakter z období středověku – s trochou nadsázky lze říci, že od té doby byly pouze staré soumarské stezky nahrazeny asfaltovými silnicemi a místo starých bárek plují po Dunaji moderní výletní lodě. Hlavní krajinné prvky se ale nemění: Wachau dominují terasovité vinice po obou stranách řeky, mezi nimiž vykukují vesnice a malá městečka. Kostely ve zdejších vsích jsou často opevněné a svědčí tak o neklidných dobách, kdy svatostánky sloužily také jako útočiště místním obyvatelům, když bylo na obzoru nebezpečí.

Jednou z nejhezčích vsí ve Wachau je Weissenkirchen na levém břehu Dunaje. Záklaď zdejšího kostela sahají až do 12. století a ke chrámu se nedostanete jinak než po strmých krytých schodech skrze obrannou hradbu. V úzkých uličkách obce se pak najde několik typických uzavřených dvorců včetně nejznámějšího z nich, Teissenhoferhofu. Jeho stinné nádvoří s renesančními arkádami slouží jako občerstvovna, v interiéru sídlí Muzeum Wachau.

Tady věznili anglického krále

Nejfrekventovanějším místem Wachau je ale městečko Dürnstein. Má všechno, co si turisté mohou přát: nádhernou polohu na mírně vyvýšené terase nad Dunajem, malebné úzké uličky, krásný a historicky cenný klášter, četné vinné šenky a také atraktivní příběh. →

FOTO: ÖSTERREICH WERBUNG

Rakouský Dürnstein žálářoval na konci 12. století slavného vězně: Richarda Lví srdce.